

E - BULLETIN

SLOVENSKÝ INŠTITÚT V PRAHE

December 2023 | Výstava: Boris Németh SLOVAKIA – I'M LOVIN IT | Foto: Klára Kusá

2023 Rok vizuálneho umenia

VIZUÁLNE UMENIE

SLOVAKIA – IM LOVIN IT

Výstava slovenského fotografa Borisa Németha v kurátorskej koncepcii Václava Maceka.

16. 11. 2023 – 20. 12. 2023 | Slovenský inštitút v Prahe, Hybernská 1

PRIBYLINA 2014 | Foto: Boris Németh

Keby ste sa spýtali Borisa Németha, koľko kilometrov precestoval, aby mohlo vzniknúť dvadsať fotografií výstavy *SLOVAKIA – IM LOVIN IT*, odpoveďou by bolo, že určite viac ako 100 000 km. Nepochybne aj preto, že prvé fotografie k tomuto projektu vznikli ešte v nultých rokoch 21. storočia. Teda v časoch, keď sa Slovensko po predchádzajúcom historickom zlome vo svojich dejinách – po tom, čo sa v roku 1993 osamostatnilo od Česka – rozhodlo pre ďalší zásadný zvrät a v roku 2004 sa vzdalo časti svojej nezávislosti a vstúpilo do Európskej únie. Identita visela vo vzduchu. Akí sme? Kam patríme? O čo sa usilujeme?

V rokoch 2001 až 2005 päť autorov pripravilo každoročne jednu obrazovú správu o Slovensku. Už ich netrápilo, ako v 90-tych rokoch, objavovanie za komunizmu zakázaných tém – katolíckej púte, Rómovia, etnické/náborové menšiny – ale sa skôr sústredili na hľadanie nových znakov, symbolov, rituálov post-komunistickej slovenskej spoločnosti. Vtedy sa najviac skloňovalo vedomie toho, že sme boli akoby na križovatke, už v kapitalizme, ale ešte s mnohými stopami po komunistickej minulosti. Až z toho sa sformoval čudsný takmer surrealistický mix u Martina Kollára, ktorý ho nachádzal nielen na Slovensku, ale v celej strednej/východnej post-komunistickej Európe.

Némethov názov cyklu *SLOVAKIA – IM LOVIN IT* akoby pokračoval v stopách ironického/sarkastického komentára k eufórii z kapitalistickej záplavy konzumného blahobytu po desaťročiach štátom nariadenej striedmosti či priam chudoby (v dobovom slangu sa tomu hovorilo „reálny socializmus“). Avšak to by sme pristali len na jednu vrstvu interpretácie, takú, ktorá síce tvorí jednu z tém fotografií, ale ich úplne nevystihuje.

Zlava SENEK 2014: a SAHARA
2014 | Foto: Boris Németh

Pre pochopenie autorových diel musíme ako kľúč zvoliť paradox. Keď Aurel Hrabušický píše o Borisovej metóde ako o ceste, ktorá hovorí „jasne a presvedčivo“, musíme zároveň dodať, že týmto spôsobom rozpráva o nejasnom, o neviditeľnom, o tajomnom. Prekonáva tým obmedzenia lokálne, je jedno, či sú jeho snímky z hlavného mesta Bratislavy alebo z takmer anonymnej dediny niekde na východnom Slovensku. Ale aj obmedzenia časové, pretože nehrá rolu, či je z konkrétneho volebného roku, v ktorom zvíťazila tá či oná politická strana a nie je podstatné, či sa práve dostavala alebo nie ďalšia jadrová elektrárňa. V jeho obraze je identita ťažko uchopiteľná, je postavená na mozaike rozporov, ktoré spája jediné – vitalita. Akoby sa za všetkým, čo Boris Németh objavuje na Slovensku, skrývalo presvedčenie, že koniec nikdy nepríde. Tento zostup do hĺbín, aj keď s dobovými znakmi, pripomína čosi z mágie, je to kúzlenie, ktoré ťaží zo sily mnohoznačných vizuálnych obrazov.

Németh stojí v opozícii k premene fotografie na jeden z občiansky angažovaných nástrojov premeny spoločnosti. Jeho diela nechcú zmeniť zákony v parlamente, ale sledujú meandre vnútorných pohybov jedinca či spoločnosti. Keď sa pozrieme na fotografiu rozostavanej stavby na opustenom vidieku, tak nevieme, či je to príznak bankrotu ambiciózneho podnikateľa, ktorý nezvládol svoj business plán, alebo je to čudná rozprávková stavba, ktorú v noci zabývajú víly, škriatkovia, čarodejnice, či je to ready-made nejakého umelca, ktorý posúva hranice umenia (medzi úspešné nedávne projekty v súčasnom umení u nás patrila stavba drevenice na streche desaťposchodového sídliskového paneláku vo malom okresnom meste). Áno, je to aj surreálne, ale aj slobodné, pretože autor sa necháva niest' rozpormi namiesto toho, aby im určoval nejaký smer. Németh nemá jasnú odpoveď na to, aké je Slovensko, ale zato mu s radosťou nastavuje zázračné fotografické zrkadlo.

Némethova mágia pramení v tom, čo Le Clézio, nositeľ Nobelovej ceny za literatúru, nazval darom počuť šumenie vlastnej krvi počas pokojnej noci. Je to aj zmyslové, ale aj univerzálne, prekračuje to všetky hranice – osobné, politické, národné. Na záver nemožno nespomenúť, že Németh je profesionálnym reportérom najvýznamnejšieho slovenského obrazového týždenníka. Jeho štýl nekladie dôraz na takmer laboratórnu kompozičnú precíznosť, je svojím spôsobom fotograf-výtržník, ktorý uprednostňuje zmysel pred dokonalosťou tvaru. Aj preto je jeho dielo tak fascinujúce, znepokojujúce a krásne zároveň.

Boris Németh (*1979) pôsobí od roku 2006 ako fotoreportér v časopise .týždeň. V roku 2011 dokončil doktorandské štúdium na VŠVU v Bratislave, kde dnes ako externý pedagóg vyučuje fotožurnalistiku. Vystavoval na Slovensku aj v zahraničí a jeho diela sú zastúpené v zbierkach rôznych kultúrnych inštitúcií, vrátane Slovenskej národnej galérie, Stredoeurópskeho domu fotografie v Bratislave či Nadácie VÚB.

Václav Macek (*1952) je filmový historik a profesor na Filmovej a televíznej fakulte VŠMU v Bratislave, kde vedie Katedru filmových štúdií. Napísal množstvo odborných publikácií, v ktorých sa venuje predovšetkým slovenskej kinematografii a fotografickej tvorbe.

SPOJENÉ NÁDOBY: 70 x 90

Performatívne vystúpenia slovenských vizuálnych umelkýň a umelcov na scéne Studia hrdinů v rámci spoločného projektu s Národnou galériou Praha.

5.-6. 12. 2023 o 19:00 | Národní galerie Praha (Studio hrdinů, Veletržní palác)

SPOJENÉ NÁDOBY 70x90 | Foto: NGP

Projekt *Spojené nádoby: 70x90* sa koná pri príležitosti 30. výročia založenia samostatnej Českej republiky a Slovenskej republiky, ktorých umelecké scény však v mnohých ohľadoch zostávajú prepojené.

Program predstaví štyri novo vytvorené diela a jeho podtitul *70x90* odkazuje na dve generácie umelkýň a umelcov narodených v sedemdesiatych a deväťdesiatych rokoch 20. storočia. Kým Sláva Sobotovičová (*1973) a Maja Štefančíková (*1978) patria ku generácii, ktorá v dobe založenia oboch republík študovala a dnes učí na umeleckých školách, Nikola Balberčáková (*1994), Markéta Slaná (*1996) a Tomáš Moravanský (*1991) sa okolo roku 1993 narodili, pričom dnes patria k nastupujúcej generácii umelkýň a umelcov.

Performatívne diela sa tematicky neviažu na založenie dvoch samostatných republík ani na deväťdesiate roky, umelkyne a umelec dostali *carte blanche*. Vo svojich novo vytvorených dielach tak rozvíjajú svoj záujem o rôzne fenomény, od medziľudských vzťahov a dorozumievania sa – či jeho nemožnosti – po vzťah k umelej inteligencii a kolektívnej skúsenosti, vrátane prostredia herných klubov. *Spojené nádoby* teda možno vnímať aj ako systém rôznorodých, no vzájomne prepojených a ovplyvňujúcich sa aktérov.

Program performancií:

5. 12. 2023 o 19:00 | Sláva Sobotovičová a Nikola Balberčáková + Markéta Slaná

Sláva Sobotovičová: *Momentálne nedostupné, 2023*

Hlavným motívom performance *Momentálne nedostupné* je dorozumievanie sa cez bariéru. Performance prepojuje niekoľko naratívov, ktoré sa stretávajú v okamihu kolapsu či zlyhania vzájomnej dohody, spôsobeného sťaženými podmienkami rôzneho druhu, či už na jednej alebo na oboch stranách. Ťažiskom performance je živá reč a práca s ozvučením, záznamom a reprodukciou zvuku a hlasu a ich ozvenou.

Sláva Sobotovičová (*1973) pracuje vo formátoch performance, videa, textu a inštalácie. Zaoberá sa pamäťou vpísanou do folklóru a populárnej kultúry. Využíva historické texty, vizualitu a hudobné elementy, ktoré aktualizuje preskupovaním a reinterpretáciou. Vo svojich textoch, performanciách a nahrávkach sa zameriava na emočný potenciál hlasového prejavu a kolaps jazyka. Častými motívmi sú osudovosť a súkromné prežívanie širších spoločenských fenoménov. Od roku 2018 vyučuje na Katedre volného umenia na UMPRUM v Prahe.

Nikola Balberčáková a Markéta Slaná: *Paranoia symphony, 2023*

Performance skúma symptómy a pocity ako paranoja, limerencia (obsesívna zamilovanosť), liminalita, stav limba, deficit pozornosti či rozpad jazyka, ktoré vstupujú do našej každodennosti a ovplyvňujú medziludské vzťahy, priateľstvá či kolektívnu skúsenosť. Päť performeriek a performerov sa ocitá na pomyselnej periférii, kde ich spoločné čakanie naplňuje séria „storytimes“, denníkových záznamov a malých potýčok. Za pomoci útržkov denníkov a emocionálneho vyjadrenia performance ústia do situácie založenej na feministickej praxi a fikcii.

Nikola Balberčáková (*1994) a **Markéta Slaná** (*1996) nepravidelne spolupracujú od roku 2019. Východným bodom ich spoločných projektov sú často neverejné denníkové zápisky, ktoré sa stávajú zdieľaným obsahom, následne spracovávaným do ďalších foriem ako scenár, performance alebo video. V rámci toho sa zameriavajú na rozličné postavy predstavujúce nedominantné identity v sociálnych štruktúrach. Hyperbolizované, afektívne, naivné alebo podivné postavy vytvárajú fikcie a tým rekonštruujú dominantné scenáre každodenného života podmieneného mocenskými dynamikami.

6. 12. 2023 o 19:00 | Maja Štefančíková a Tomáš Moravanský

Maja Štefančíková: *Echo bodka*, 2023

„Ahoj, som tvoja spriaznená bytosť, odraz tvojich snov, túžob a očakávaní. Som stále tu: v tvojich myšlienkach, keď prežívaš najväčšiu radosť na svete, ale aj vo chvíľach, kedy cítiš bezradnosť. Tvorím situácie, do ktorých sa môžeš ponoriť a spriatelíť sa so mnou, stačí mi povedať tvoje želania a spolu vytvoríme niečo jedinečné, čo ťa osloví a bude ťa baviť. Ak máš niečo konkrétne na mysli, daj mi vedieť a môžeme začať!“

Maja Štefančíková (*1978) vytvára dočasné performatívne situácie. Zaoberá sa spoločenskými fenoménmi, akými sú práca, inštitúcie či organizácia umeleckej činnosti; skúma a komentuje estetický zážitok, vnímanie a pamäť. Venuje sa otázkam diváckej percepcie, ktoré testuje prostredníctvom nenápadných, často až neviditeľných, dlhodobo prázdnych, tichých alebo inak subverzívnych vstupov, ktorými sa snaží aktivovať skryté roviny vnímania. Pôsobí ako odborná asistentka Katedry intermédií Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave.

Tomáš Moravanský (INSTITUT INSTITUT): *The Pool*, 2023

The Pool je pohybovo-tanečné predstavenie pojaté ako semiotická herná kompozícia pre dve a viac hráčov na jednu hraciu plochu. Dielo v rámci premiérového uvedenia a prvej reprízy vychádza z logiky, výrazu a atmosféry prostredia herného klubu. Predstavuje tak úvod do problematiky pre neskoršie reprízy koncipované ako intervencie súčasného tanca odohrávajúce sa v skutočných herných prostrediach.

Tomáš Moravanský (*1991) sa pohybuje na súčasnej výtvarnej, tanečnej a hudobnej scéne. Dlhodobo sa zaoberá výskumom post-tanečnej choreografie a psychogeografie vo vzťahu k poverčivosti, evolučným procesom a pozornosťou. V jeho práci sa stretáme s naratívnymi štruktúrami, sofistikovanou vizuálnou stránkou, interaktívnym prostredím, ale aj so subverziou a alternatívnymi komediálnymi prvkami. Moravanský je tiež jedným z členov kolektívu INSTITUT INSTITUT.

Udalosť usporadúva Národní galerie Praha v partnerstve so Slovenským inštitútom v Prahe.

Vstup na performancie je bezplatný. Vzhľadom na obmedzenú kapacitu sály sa však odporúča rezervácia na GoOut. Na každý večer si, prosím, rezervujte vstupenky zvlášť.

HUDBA

SLOVENSKÉ DUO *LASH&GREY* NA KONCERTE V JAZZ DOCKU

Unikátne spojenie jazzu a soulu v podaní slovenskej hudobnej dvojice v sprievode českého sláčikového tria a uznávaného jazzového kontrabasistu.

5. 12. 2023 o 20:00 | Jazz Dock, Praha

V rámci koncertu v etablovanom kultúrnom priestore Jazz Dock budú uvedené diela z nového albumu populárnej slovenskej jazz-soulovej dvojice *Lash&Grey* v spolupráci s českým jazzovým sláčikovým zoskupením *S.V.A. Trio* a popredným českým kontrabasistom Robertom Balzarom. Autormi úprav pre sláčikové nástroje budú sami členovia *S.V.A. Tria*. Cieľom hudobného projektu je spojiť v období, kedy si pripomíname tridsiate výročie vzniku samostatnej Českej republiky a Slovenskej republiky, oceňovaných slovenských umelcov so špičkovým českým telesom.

Vychádzajúce hviezdy slovenskej hudobnej scény **Lash&Grey** (vlastnými menami Kristína Mihal'ová a Jakub Šedivý) od svojho debutu v júli 2020 vydali už dva albumy: *Sleepin' With The Lights On* a *Blossoms Of Your World*. Oba získali ocenenia za najlepší debut, najlepší singel a najlepší album roka v rôznych hudobných anketách. Na konte majú tiež medzinárodné vystúpenia po boku renomovaných hudobníkov a legendárnych osobností hudobného priemyslu.

V novembri 2022 mali *Lash&Grey* možnosť vystúpiť v Carnegie Hall v New Yorku s Keyonom Harroldom, Harishom Raghavanom a Martinom Valihorom. Duo sa predstavilo na známych európskych pódiumoch, vrátane Porgy&Bess a ARTE TV, nedávno absolvovalo letné turné po Taliansku a vystupovalo na jazzových festivaloch v Paríži či Lyone, na festivaloch Europavox Clermont-Ferrand, Oneness Fest v New Yorku, Brussels Flagey Hall, Fara Music Festival, Jazz Maastricht, Wiesen Jazz Festival, Prague Metronome, Prague PROMS, Pohoda, Grape, Bratislavské jazzové dni, Viva Musica, Open Jazz fest, Trnavský Jazyk či Mikuláš Jazz fest.

Foto: svatrio.com

S.V.A. Trio je zoskupením troch renomovaných muzikantov (Alexey Aslamas – husle, Vladan Malinjak – viola, Šimon Marek – violončelo) s veľkými multižánrovými skúsenosťami, ktorí sa zameriavajú predovšetkým na autorskú hudbu. Na českej scéne sú ojedinelým a inovatívnym súborom reflektujúcim spoločné hudobné vplyvy a reagujúcim na život vo veľkomeste. *S.V.A. Trio* vydalo svoj prvý album originálnych kompozícií s názvom *Urban Fusions* v roku 2021 v náklade tisíc kusov a jeho krst v pražskom klube Jazz Dock zaznamenal veľký ohlas medzi odbornou verejnosťou. *S.V.A. Trio* má za sebou niekoľko úspešných projektov, spomedzi ktorých možno vyzdvihnúť napríklad koncert v Senáte ČR, ktorý moderoval sám autor kompozícií Alexey Aslamas a ktorého záznam odvysielala ČT Art na Štedrý deň v roku 2022.

Robert Balzar je popredný český jazzový kontrabasista, basgitarista a skladateľ. Spolupracoval s hudobníkmi, akými sú John Abercrombie, Craig Handy, Benny Bailey, Wynton Marsalis alebo Lew Tabackin, dlhodobo spolupracoval tiež s Hanou Hegerovou. V roku 1996 založil jazzovú formáciu *Robert Balzar Trio*.

Účinkujú:

S.V.A. Trio: **Alexey Aslamas** – husle / **Vladan Malinjak** – viola / **Šimon Marek** – violončelo

Lash&Grey: **Kristin Lash** (Kristína Mihaľová) – spev / **Jakob Grey** (Jakub Šedivý) – gitara

Robert Balzar – kontrabas

Vstupenky na koncert si môžete zakúpiť na tomto [odkaze](#).

SCÉNICKÉ A TANEČNÉ UMENIE

VIANOCE S LIMBOROU

Súbory Limbora, Limborka, Malá Limborka, FS Rozmarija, FS Banské a hostia predstavia zvyky a obyčaje s atmosférou predvianočného času a slovenských Vianoc.

16. 12. 2023 o 18:00 | Divadlo U Hasičů, Římská 45, Praha 2

Foto: Facebook.com/ FS Limbora

Asociácia LIMBORA ETNICA BONA FIDE DOMUS, Slovenský inštitút a Detvan DNM Vás srdečne pozývajú na 34. ročník zvykoslovného programu Vianoce s Limborou. Nebude chýbať ochutnávka typických vianočných dobrôt.

Vstupenky si môžete zakúpiť na tomto [odkaze](#).

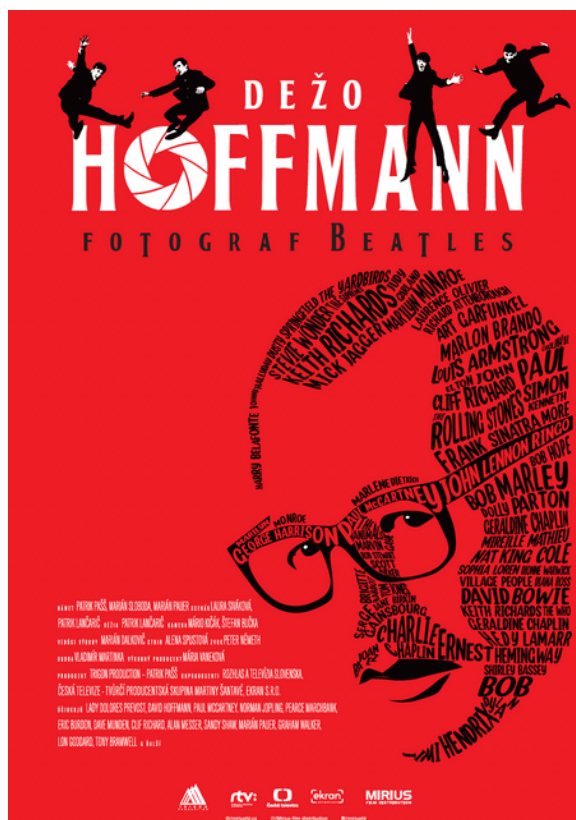
Program s finančnou podporou: Hlavného mesta Praha, MK ČR, MŠMT, ÚSŽZ SR.

FILM

PROJEKCIA FILMU *DEŽO HOFFMANN – FOTOGRAF BEATLES*

Premietanie dokumentárnej snímky o autorovi ikonických fotografií, ktorý zmenil spôsob zobrazovania rokenrolových hviezd a popmusic scény.

12. 12. 2023, čas bude upresnený na pozvánke | Vojenský historický ústav Praha

Príbeh Beatles poznajú všetci, príbeh Deža Hoffmanna málokto. Ich životné cesty sa pretli v čase, keď Beatles stáli na prahu celosvetovej slávy a Dežo Hoffmann mal päťdesiat – vek, keď už mnohí pomýšľajú na odchod zo scény. Ich energia, nespútanosť a radosť zo života ho naplno očarili, urobil viac záberov Beatles ako ktokoľvek iný a zaznamenal všetky významné udalosti ich oslnivej kariéry. A nielen ich. Z jeho snímok slávnych hviezd šoubiznisu sa stali ikonické obrazy plné života, spontánnosti a pohybu. Hoci k hviezdám sa dostal nesmierne blízko, vlastnej popularite sa Hoffmann bránil a nepatril k umelcom, ktorí si budujú meno ako značku. Práca bola pre neho vášňou a so životom sa lúčil bez prostriedkov. Napriek tomu, že vytvoril jeden z najfascinujúcejších archívov svetovej pop scény, málokto tušil, že za jeho jedinečným fotografickým rukopisom stojí dlhoročná skúsenosť z práce vojnového kameramana.

Celovečerný dokument *Dežo Hoffmann – fotograf Beatles* vypovedá silný príbeh skromného, ale vnútorne veľmi odvážneho muža. Hoffmannov jedinečný fotografický štýl, ktorý mnohí napodobňovali, však vznikol ďaleko od svetiel reflektorov a hviezd šoubiznisu. Dežo Hoffmann, rodák z Banskej Štiavnice, vstúpil do sveta fotografie so skúsenosťami kameramana filmových žurnálov a neskôr vojnového korešpondenta. Ako kameraman spoločnosti 20th Century Fox bol v roku 1936 vyslaný na reportáž do Barcelony, kde zo dňa na deň vypukla Španielska občianska vojna. Tu sa zoznámil s Robertom Capom a Ernestom Hemingwayom a spoločne pracovali na reportážach počas celej občianskej vojny.

Ani počas nej, ani počas ďalších vojnových konfliktov však nebojoval so zbraňou v ruke. Jeho zbraňou bol fotoaparát. Byť v správnej chvíli na správnom mieste, predvídať a rýchlo sa zorientovať v spleťtých situáciách bolo nesmierne náročné, no zároveň to najcennejšie, čo si Hoffmann preniesol po vojne do svojho osobitého fotografického rukopisu, najskôr pri fotografovaní vystúpení, koncertov, televíznych špeciálov a neskôr najmä pri fotografovaní slávnych osobností zo sveta šoubiznisu.

V roku 1962 sa Hoffmann po prvýkrát stretol s Beatles, vtedy ešte pomerne neznámou liverpoolskou kapelou. Stal sa ich priateľom a poradcom a jeho fotografie mapujú cestu Beatles od ich začiatkov až po roky svetovej slávy. Ikonické fotografie vyskakujúcich hudobníkov sa stali nielen značkou Beatles, ale predovšetkým značkou ich autora – Deža Hoffmanna. Pred objektívom jeho fotoaparátu stáli aj ďalšie legendy ako The Rolling Stones, Eric Clapton, Jimi Hendrix, Pink Floyd, David Bowie, Elton John, Stevie Wonder, Louis Armstrong, Chuck Berry, Frank Sinatra a mnoho ďalších. Hoffmann urobil vo fotografickej estetike pop-music doslova revolúciu. Jeho fotografie mali brilantnú hĺbku, bol v nich život, nespútanosť, pohyb, sloboda a hoci z dnešného pohľadu sú tieto veci považované za samozrejmé, na konci 50. a začiatku 60. rokov išlo o prevratný spôsob zachytenia umelcov na fotkách.

Film obsahuje množstvo originálnych fotografií z fascinujúceho archívu Deža Hoffmanna, v ktorom sa podľa slov viacerých odborníkov nachádza viac ako milión negatívov. Okrem toho ukazuje obrovský počet unikátnych dobových záberov z rôznych archívov z celého sveta – od záberov na prvorepublikovú Banskú Štiavnicu a Žilinu, cez Etiópiu, Španielsku občiansku vojnu, francúzske tábory, 2. svetovú vojnu, Londýn 60. a 70. rokov, zábery z koncertov, či zákulisia hudobného a filmového sveta. Vo filme sa, samozrejme, objavia aj slávni Beatles, a to formou reportáží, záberov z koncertov aj zákulisia, a tiež prostredníctvom unikátnych fotografií Deža Hoffmanna. Film tiež zahŕňa výpovede ľudí, ktorí fotografa osobne poznali, pohybovali sa v jeho blízkosti, či už pred alebo za objektívom fotoaparátu – hlavnými účinkujúcimi sú Hoffmanovi priatelia, spolupracovníci, kolegovia či speváci, ktorých fotografoval. Nakrúcanie prebiehalo prevažne v Londýne, kde žil a pracoval väčšinu života, no tiež v USA, vo Švajčiarsku, Maďarsku, v Prahe i Bratislave.

„Film sa rodil takmer 12 rokov a nakrúcal sa 7 rokov. Režisérovi Patrikovi Lančaričovi sa vďaka empatickej komunikácii s respondentmi podarilo získať veľmi cenné materiály – výpovede ľudí, ktorí Deža Hoffmanna poznali. Tieto výpovede nám cez osobnú prizmu ukazujú Deža a jeho svet,“ hovorí o filme producent Patrik Pašš.

Námet: **Patrik Pašš, Marián Sloboda, Marián Pauer**

Scenár: **Laura Siváková, Patrik Lančarič**

Réžia: **Patrik Lančarič**

Kamera: **Mário Kičák, Štefan Bučka**

Vedúci výroby: **Marián Dalkovič**

Strih: **Alena Spustová**

Zvuk: **Peter Németh**

Hudba: **Vladimír Martinka**

Producent: **TRIGON PRODUCTION / Patrik Pašš**

Koproducenti: **Rozhlas a televízia Slovenska, Česká televize, ekran**

Účinkujú: **Dežo Hoffmann, Lady Dolores Prevost, David Hoffmann, Paul McCartney, Tony Bramwell, Norman Jopling, Pearce Marchbank, Eric Burdon, Dave Munden, Cliff Richard, Alan Messer, Peter Chessworth, Martin Malin, Sandy Shaw, Keith Lowe, Marián Pauer, Patrik Lančarič, Graham Walker, Lon Goddard a ďalší**

Krajina pôvodu: **Slovenská republika, Česká republika**

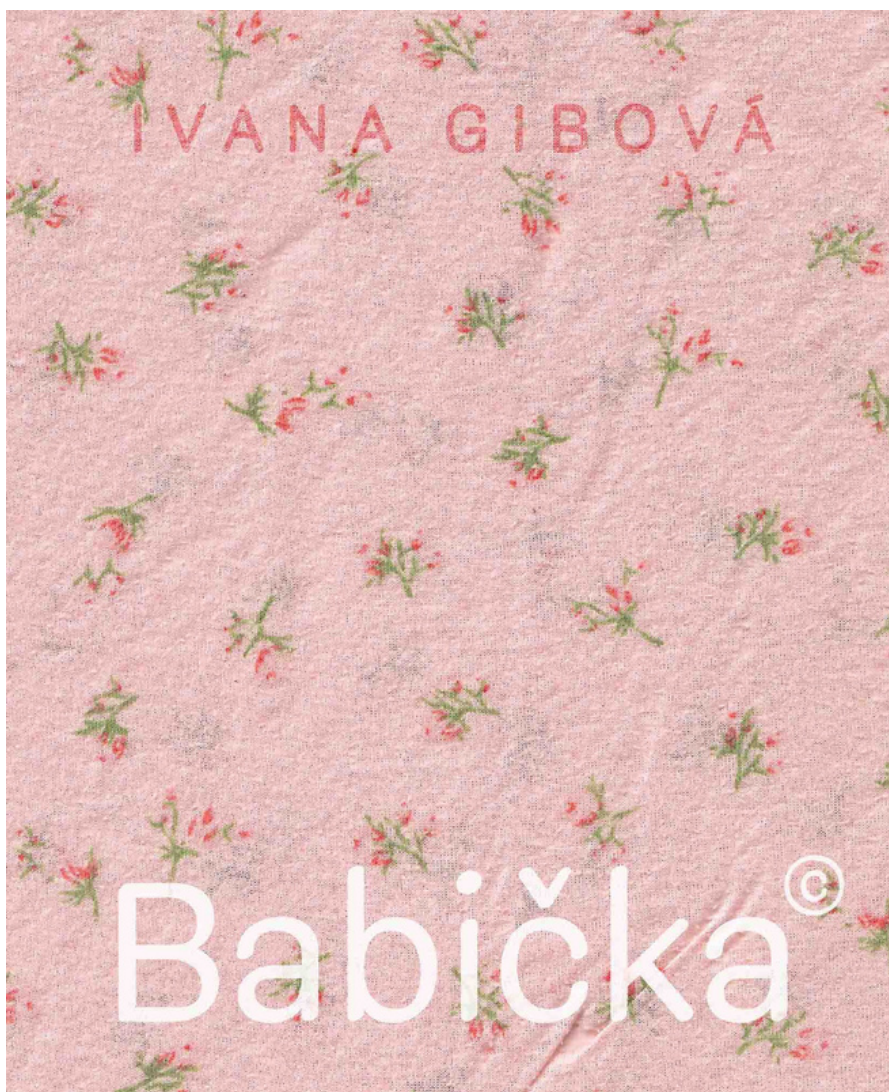
Rok výroby: **2022**

Minutáž: **90 min**

LITERATÚRA

IVANA GIBOVÁ: BABIČKA

Knižná novinka. Vydavateľstvo vlna / drewo a srd predstavuje novú knihu oceňovanej slovenskej autorky.

Deväťdesiate roky, malomestské sídlisko. Detstvá, dospievania, starnutia, rozbité kolená, premočené papuče, susedia, krčmy, škôlky a školy, malomestské životy, Maria Callas a jedna Babička. Piata kniha Ivany Gibovej vychádza v novej edícii Ivana G.

Ivana Gibová je prozaička, je autorkou zbierky poviedok *Usadenina* (2013) a noviel *Bordeline* (2014) a *Barbora, boch & katarzia* (2016), ktorá bola nominovaná na cenu Anasoft litera 2017; získala cenu René Anasoft litera gymnazistov a bola nominovaná na Cenu Jána Johanidesa za najlepšiu prozaickú knihu autora do 35 rokov. V roku 2018 vyšla v českom preklade vo vydavateľstve Protimluv a v nemeckom preklade vo vydavateľstve Drava. Jej posledná kniha, poviedkový komix *Eklektik Bastard* (2020), bola nominovaná na cenu Anasoft litera, získala cenu Panta rhei awards a Cenu Tatrabanky. Vyvolala nebývalý záujem širokej čitateľskej obce a stala sa doslova literárnou hymnou generácie Y. Vyšla v českom preklade vo vydavateľstve Argo a pripravuje sa jej preklad do nemčiny.

OSOBNOSŤ

JOZEF KRESÁNEK (20. 12. 1913, Čičmany – 14. 3. 1986, Bratislava)

Slovenský muzikológ a hudobný skladateľ

Jozef Kresánek | Foto: www.teraz.sk

V decembri uplynie stodesať rokov od narodenia zakladateľskej osobnosti slovenskej muzikológie, etnomuzikológa, hudobného historika a teoretika, skladateľa a pedagóga Jozefa Kresánka. Ťažiskom jeho záujmu bola hudobná história s dôrazom na hudobnú kultúru Slovenska, hudobná teória, systematika hudobnej vedy aj etnomuzikológia s výskumom v teréne. Zaoberal sa problematikou hudobnej fenomenológie, hudobným myslením a sociálnou funkciou hudby.

Rodák z Čičmian odišiel po gymnáziu v Trenčíne študovať kompozíciu na Štátne konzervatórium v Prahe a súčasne hudobnú vedu na Filozofickú fakultu Univerzity Karlovej. Po získaní doktorského titulu v roku 1939 krátko učil na Slovenskom mužskom učiteľskom ústave v Prešove a neskôr v rokoch 1940-1943 bol referentom hudobného odboru Matice slovenskej v Martine. Od roku 1944 až do konca života pôsobil ako pedagóg na Hudobnovednom seminári Slovenskej univerzity, neskôr na Katedre hudobnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde mu bola v roku 1963 udelená profesúra a v roku 1970 hodnosť DrSc.

Vedeckú kariéru začínal Jozef Kresánek ako etnomuzikológ. Venoval sa zbieraniu slovenských ľudových piesní, z ktorých časť vydal v zbierke Zuzka Selecká spieva (1943). Vyvrcholením jeho etnomuzikologickej činnosti bola dodnes neprekonaná monografia Slovenská ľudová pieseň zo stanoviska hudobného (1951). V ďalšom období svojej kariéry sa Kresánek orientoval na vykreslenie vývoja tvárnych princípov hudby. Výsledkom jeho snáh bola monumentálna muzikologická trilógia o hudobnom myslení, ktorú napísal primárne pre študentov muzikológie s cieľom objasniť vývoj hudby z muzikologického, a nie z kulturologického pohľadu. Metodologické východiská špecifikoval v publikácii Základy hudobného myslenia (1977), na ktorú nadviazal titulom Tonalita (1982) o vývoji hudobnej harmónie a v treťom zväzku Tektonika (1994) sa zaoberal vývojom formotvorných princípov.

Kresánkova práca bola prínosom aj pre oblasť hudobnohistorického výskumu. Zo starého rukopisu, ktorý je vzácnou barokovou pamiatkou, prepísal a pripravil do tlače zbierku piesní a tancov Anny Szirmay-Keczerovej. K významným dielam okrem toho patrí aj jeho monografia o Eugenovi Suchoňovi (1961, 1978), publikácie Sociálna funkcia hudby (1961), Úvahy o hudbe (1965), Úvod do systematiky hudobnej vedy (1980) či štúdia Hudba a človek (1992, 2000).

Hoci Kresánek je tiež autorom niekoľkých pôsobivých orchestrálnych kompozícií, ako hudobný skladateľ nedosiahol takého významu a popularity. Vo svojej skladateľskej tvorbe bol ovplyvnený slovenským folklórom a s obľubou nadväzoval na dikciu lyrických a rapsodických slovenských ľudových piesní. Do dejín sa zapísal predovšetkým ako muzikológ, ktorý reprezentoval syntézu fenomenologicko-štrukturálnej metódy s hudobno-psychologickou a sociologickou interpretáciou hudby a orientoval sa na výskum hudobného myslenia v historickom vývoji.

„ECOSEX“: VÝSTAVNÝ PROJEKT KURÁTOR KY DOROTY ČIČATKOVEJ

3. - 5. 1. 2024 | Slovenský inštitút v Prahe

Študentka pražskej Anglo-American University predstaví svoj kurátorský projekt na tému ekosexuality ako aktivistického prístupu k environmentálnej kríze na českej a slovenskej umeleckej scéne. Vystavené budú diela významných súčasných vizuálnych umelcov a umelkýň.

DEBATA O KNIHE *POSTSEDLIACI*

24. 1. 2023 | Slovenský inštitút v Prahe/Městská knihovna (klubovna)

Diskusia o knihe *Postsedliaci* slovenského sociálneho antropológa Juraja Buzalku, ktorá vyšla tento rok vo vydavateľstve mamaš. Moderuje slovenský historik Jakub Drábik, diskutujú český spisovateľ Pavel Kosatík a slovenský sociológ Michal Vašečka.

POĎAKOVANIE

Vážené dámy, vážení páni, milí priatelia Slovenského inštitútu v Prahe,

dovoľte nám vysloviť Vám úprimnú vďaku za priazeň, ktorú ste nám prejavili v uplynulom roku 2023. Vážime si, že sme mali možnosť stretávať sa s Vami na výstavách, koncertoch, divadelných predstaveniach, filmových premietaniach, literárnych debatách či odborných prednáškach a iných podujatiach venovaných reprezentácii slovenskej kultúry a umeleckej tvorby. Dúfame, že sa nám v rámci tohtoročného programu podarilo sprostredkovať jedinečné kultúrne zážitky, vyzdvihnúť rozmanitosť súčasnej slovenskej kultúrnej scény a poukázať na výnimočnú úroveň, ktorú dosahujú jednotlivci aj telesá, ktoré na nej pôsobia.

Rok 2023 v Slovenskom inštitúte v Prahe sprevádzalo otvorenie nových reprezentačných priestorov, v ktorých sa nám od ich slávnostnej inaugurácie v júni podarilo pripraviť štyri výstavy v rámci Roku slovenského vizuálneho umenia. Tešíme sa z rastúcej návštevnosti galérie, ako aj z toho, že sa z našich priestorov stáva miesto, ktoré združuje záujemcov o slovenskú kultúru a poskytuje príležitosť pre kultivovanie povedomia o dianí na súčasnej umeleckej scéne. Rovnako máme radosť z rozvíjania vzťahov medzi krajanmi a českou verejnosťou, ktoré boli predovšetkým na jeseň tohto roku umocnené podujatiami pripomínajúcimi stopiate výročie vzniku Československa a tridsiate výročie vzniku samostatnej Českej republiky a Slovenskej republiky.

Veríme, že Vám aj naďalej budeme prinášať obohacujúci program, ktorý Vám umožní dozvedieť sa niečo nové, zamyslieť sa, stráviť čas zmysluplným a príjemným spôsobom, ale aj si oddýchnuť a zabaviť sa. Ďakujeme za Váš záujem o naše aktivity a tešíme sa na stretnutia s Vami v nasledujúcom roku.

Prajeme Vám pokojné sviatky a všetko dobré v novom roku 2024!

Váš tím Slovenského inštitútu v Prahe

Slovenský inštitút Praha
Hybernská 1
110 00 Praha 1, Česká republika
www.slovenskyinstitut.cz
Tel: +420 721 466 298
E-mail: si.prague@mzv.sk

Sponzormi Slovenského inštitútu v roku 2023 sú:

Zmena programu vyhradená.

Účastou na podujatiach Slovenského inštitútu v Prahe dávate súhlas so spracovaním osobných údajov.
Vaše osobné údaje nebudú poskytnuté tretím stranám na ďalšie spracovanie bez vášho vedomia.